

CURTEA CONSTITUTIONALĂ Decizie nr. 214/1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 40 din Legea contabilității nr. 82/1991
Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 655 din 31/12/1999

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 40 din Legea contabilității nr. 82/1991

, excepție ridicată de Pompiliu Bota în Dosarul nr. 691/1999, aflat pe rolul Judecătoria Orăștie. La apelul nominal a răspuns autorul excepției, Pompiliu Bota.

Cauza fiind în stare de judecată, autorul excepției arată că dispozițiile art. 40 din Legea nr. 82/1991 sunt neconstituționale, deoarece infracțiunea de fals intelectual la care face trimitere se săvârșește, potrivit prevederilor art. 150

alin. 2 din Codul penal, asupra înscrisurilor care emană de la autoritățile publice. Fapta penală de care este acuzat a fost săvârșită asupra înscrisurilor sub semnătură privată, prevăzută și sancționată de art. 290

din Codul penal cu închisoare de la 3 luni la 2 ani, pe când, pentru infracțiunea de fals intelectual prevăzută la art. 289

din Codul penal, pedeapsa este de la 6 luni la 5 ani. Autorul excepției consideră, de asemenea, că prin aplicarea aceleiași sancțiuni penale atât funcționarilor care săvârșesc infracțiunea de fals asupra înscrisurilor care emană de la autoritățile publice, cât și celor care săvârșesc această infracțiune asupra înscrisurilor sub semnătură privată sunt încălcate dispozițiile art. 16 din Constituție și solicită admiterea excepției.

Reprezentantul Ministerului Public arată că dispozițiile art. 40 din Legea nr. 82/1991 se aplică tuturor funcționarilor, atât publici, cât și privați, care efectuează cu știință înregistrări inexacte sau omit înregistrarea în contabilitate a unor documente specifice în scopul denaturării veniturilor, cheltuielilor, rezultatelor financiare și elementelor patrimoniale, ce au drept consecință modificarea bilanțului contabil. Acesta consideră că dispozițiile criticate nu contravin prevederilor art. 16

din Constituție și de aceea solicită respingerea excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele: Prin Încheierea din 5 august 1999 Judecătoria Orăștie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 din Legea contabilității nr. 82/1991, excepție ridicată de Pompiliu Bota în Dosarul nr. 691/1999, aflat pe rolul acestei instanțe.

În motivarea excepției autorul consideră că prevederile art. 40 din Legea nr. 82/1991 încalcă dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituția României, întrucât introduc o discriminare între funcționarii de stat și cei privați. "Referindu-se la greșelile de înregistrare în contabilitate - arată autorul excepției - textul acestui articol (art. 40 din Legea nr. 82/1991) face trimitere doar la art. 289 din Codul penal - falsul intelectual. Rezultă că pot fi sancționați numai contabilii care falsifică înscrisuri oficiale (înscrisuri care emană de la o unitate publică, conform alin. 2 al art.

150 din Codul penal)."

Instanța de judecată apreciază că "excepția este vădit nefondată, deoarece prin art. 40 din Legea nr. 82/1991

legiuitorul a înțeles să incrimineze în mod special faptele agenților economici care înregistrează inexact sau nu înregistrează operațiuni în contabilitate, pentru a se putea sustrage de la plata obligațiilor fiscale aferente".

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992

, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților se apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât prevederile art. 40 din Legea nr. 82/1991 se aplică tuturor persoanelor juridice sau fizice, dacă se află în una dintre situațiile prevăzute de lege, adică dacă înregistrează greșit cu știință sau omit să înregistreze în contabilitate date care conduc la denaturarea evidenței contabile.

Guvernul consideră, de asemenea, neîntemeiată excepția, așa cum a fost formulată de autorul său, și anume în limitele de sancționare și nu în elementele constitutive ale infracțiunii, care se găsesc în totalitate descrise în art. 40 din Legea nr. 82/1991.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

C U R T E A,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele: Textul art. 40 din Legea nr. 82/1991, criticat de autorul excepției, are următorul cuprins: "Efectuarea cu știință de înregistrări inexacte, precum și omisiunea cu știință a înregistrărilor în contabilitate având drept consecință denaturarea veniturilor, cheltuielilor, rezultatelor financiare și elementelor patrimoniale ce se reflectă în bilanțul contabil constituie infracțiunea de fals intelectual și se pedepsește conform legii."

Autorul excepției consideră că acest text legal "face o discriminare între funcționarii publici și cei privați", încălcând astfel prevederile art. 16 din Constituție. În motivarea excepției autorul său se referă generic la art. 16 din Constituție, articol care conține trei alineate. Este însă evident că în realitate se are în vedere cuprinsul art. 16 alin. (1), care prevede: "Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări."

Pentru a ajunge la concluzia neconstituționalității art. 40 din Legea nr. 82/1991 autorul excepției consideră că "dacă sunt incriminați atât funcționarii publici, cât și funcționarii privați, nu vor putea fi sancționați decât cei care falsifică înscrisuri oficiale, adică, practic, doar funcționarii (administratori, contabili) publici".

Luând în dezbateri excepția ridicată Curtea constată că susținerile autorului excepției vizează neconstituționalitatea art. 40 din Legea nr. 82/1991 în ceea ce privește limitele de sancționare, iar nu în ceea ce privește includerea în textul criticat a elementelor constitutive ale infracțiunii de fals intelectual la care acesta face trimitere -

art. 289

din Codul penal. Dispozițiile acestui articol incriminează falsul intelectual, având următorul enunț: "Falsificarea unui înscris oficial cu prilejul întocmirii acestuia, de către un funcționar aflat în exercițiul atribuțiilor de serviciu, prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea cu știință de a insera unele date sau împrejurări, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani."

Prevederile art. 40 din Legea contabilității nr. 82/1991 conțin o reglementare penală aflată într-o lege specială și ele incriminează o modalitate specifică de fals intelectual. Elementele constitutive ale infracțiunii sunt detaliate în art. 40 din Legea nr. 82/1991, iar în ceea ce privește pedeapsa, aceasta face trimitere la art. 289 din Codul penal. Art. 40 din Legea nr. 82/1991 nu se referă la falsificarea unui înscris oficial și nu face nici o distincție între funcționarii care efectuează cu știință înregistrări inexacte sau omit cu știință înregistrări în contabilitate, care au drept consecință denaturarea veniturilor, cheltuielilor, rezultatelor financiare și elementelor patrimoniale ce se reflectă în bilanțul contabil, indiferent dacă documentele contabile emană de la autoritățile publice sau de la agenții economici privați. Astfel, subiect al infracțiunii, în înțelesul art. 40 din Legea nr. 82/1991, poate fi orice persoană, fără să se prevadă o calitate anume, care efectuează operațiuni contabile și operează cu știință, în această calitate, înregistrări inexacte sau omite cu știință înregistrări, cu consecințele stabilite de această lege.

Legea contabilității nr. 82/1991 obligă regiile autonome, societățile comerciale, instituțiile publice, unitățile cooperatiste, asociațiile și celelalte persoane juridice, precum și persoanele fizice care au calitatea de comerciant să organizeze și să conducă contabilitatea proprie, potrivit prevederilor sale. Toate subiectele menționate mai sus, indiferent de natura capitalului - de stat sau privat -, sunt obligate, potrivit dispozițiilor din această lege, să organizeze și să țină contabilitatea, de regulă, în compartimente distincte, încadrate cu persoane calificate.

Întrucât nici legea în întregul său și nici dispozițiile art. 40 din lege, criticate sub aspectul neconstituționalității lor de către autorul excepției, nu introduc privilegii sau discriminări și nu fac distincție între contabilii angajați la agenți cu capital de stat sau la cei cu capital privat, iar acolo unde legea nu distinge, nici interpretul nu poate să o facă, excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și urmează să fie respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992

, republicată,

C U R T E A

În numele legii

D E C I D E:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 40 din Legea contabilității nr. 82/1991

, excepție ridicată de Pompiliu Bota în Dosarul nr. 691/1999 al Judecătorei Orăștie.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 decembrie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Laurențiu Cristescu